



سیاه سرفه چیست؟

شماره سند: ب-۱-۱۰-۲۸



سیاه سرفه (Pertosis) :



سیاه سرفه بیماری حاد تنفسی است که در اکثریت موارد توسط باسیل گرم منفی پروتلا پرتوسیس ایجاد می گردد. بیماری در تمام سنین دیده می شود اما در شیرخوار شدیدتر و با عوارض و مرگ و میر بیشتر بروز می کند. انتقال توسط قطرات و ترشحات تنفسی می باشد. که توسط سرفه به فرد مستعد سرایت می کند. انتقال توسط آلودگی دست به ترشحات تنفسی و به طور غیر مستقیم نیز دیده می شود.

دوره کمون بیماری ۶-۲۰ روز و به طور متوسط ۷ روز است که در مراحل ابتدایی بیماری بیشترین احتمال سرایت وجود دارد.

علائم بیماری:

علائم بیماری شامل سه مرحله است.

۱. سرفه خفیف مانند سرماخوردگی.

۲. مرحله حمله ای که مرحله اصلی و خطرناک بیماری است.

۳. مرحله نقاهت که مرحله بهبود بیماری است.

در مرحله اول علائم غیر اختصاصی شبیه سرماخوردگی است. بعد از یک تا دو هفته سرفه هایی که به دنبال آن ها صدای شدید دمی شنیده می شود.

حملات سرفه ها می تواند شدید باشد و همراه با کبودی بعد از سرفه و استفراغ باشند.

عوارض بیماری:

سیاه سرفه می تواند منجر به ذات الریه ، کاهش آب بدن، کاهش وزن، تشنج و ندرتاً بیماری مغزی و مرگ گردد.

پیشگیری:

واکسیناسیون با واکسن سه گانه (دیفتری، کزاز، سیاه سرفه) راه اصلی پیشگیری از بیماری است و به صورت قابل ملاحظه ای از شروع بیماری کاسته است.



درمان:

درمان توسط آنتی بیوتیک ها صورت می گیرد که باید توسط پزشک انتخاب و تجویز شود.

تشخیص بیماری:

کشت از ترشحات حلق ، استاندارد طلایی برای تشخیص آزمایشگاهی است. اختصاصی بودن آن ۱۰۰٪ است. کشت بستگی به نمونه برداری مناسب، مدت زمان شیوع سرفه و سن بیمار است.



نکات پرستاری :



- ۱- تشویق به سرفه های مؤثر و عمیق در کودکان بزرگتر جهت بهبود باز نگه داشتن راه هوایی
- ۲- قرار دادن کودکان در وضعیت نیمه نشسته و تغییر وضعیت آنها به صورت متناوب جهت افزایش تهویه و خونسازی ریوی
- ۳- دور نگه داشتن کودک از هوای آلوده و دود سیگار
- ۴- اجتناب از فعالیت بیش از حد و تشویق به استراحت در بیماران بدحال
- ۵- تشویق به مصرف فراوان مایعات یا شیر در صورتی که محدودیت به دلیل بیماری های زمینه ای نداشته باشد.
- ۶- پوآر کردن بینی کودکان کوچکتر پس از ریختن قطره بینی جهت باز نگه داشتن راه هوایی

منبع: پرستاری داخلی-جراحی برونرسودارث بیماری های تنفس ۲۰۲۲

تهیه کننده: فاطمه غالبی کارشناس پرستاری

تایید کننده: دکتر افسانه نظری فوق تخصص غدد و متابولیسم کودکان

ناظر کیفی: فاطمه غالبی سوپروایزر آموزش سلامت

تابستان ۱۴۰۴